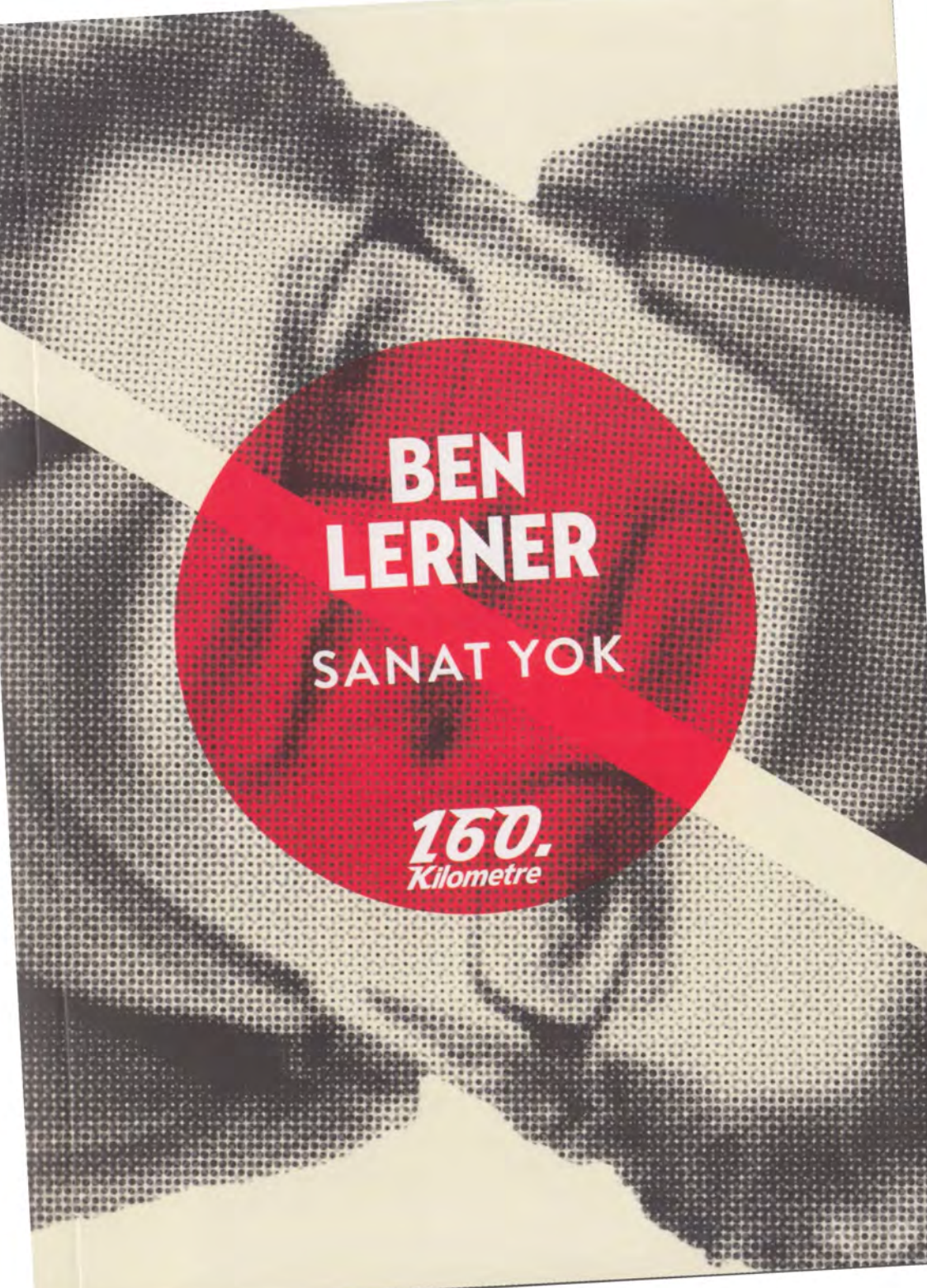

BEN
LERNER
SANAT YOK
160.
Kilometre

"[Sanat Yok] kitabın sonunda yer alan ve şiirde duyguyu savunan, aşkın utançtan daha avangard olduğundan bahseden şiirin başlığı. Bu şiir soyutlanma karşıtı bir iddia. Aynı zamanda başlığın şiir okunurken nasıl yön değiştirdiğiyle ilgili. Tüm kitap bu şiirin ışığında dönüşüyor."

Ben Lerner

"Sonelerden uzun, kolaja dayanan düzyazı şiirlere kadar Lerner'ın yapıtı dil, biçim ve hareket arasındaki ilişkiyi araştırmak için çoğu zaman bilimsel yapılardan yararlanıyor."

Poetry Foundation

"Ben Lerner'ın şiirleri muhteşem. Tekrar tekrar gündeliğin gizemlerini çözüp yeniden kodlayan şiirler. Sorgulayıcı bir zekâ ve ironist'e özgü parıltı, manevi güçle desteklenmiş."

Nick Laird

"Sevdiğim bir grubun albümünü beklediğim gibi Ben Lerner'ın şiirini dört gözle bekliyorum. Aynı şiirde trajikomik ve birdenbire ciddi, öz yargılayıcı ve entelektüel açıdan zengin olabiliyor Ben Lerner. Hâlâ neyin mümkün olduğunu, doldurmak zorunda olduğumuz alanı, hepimizin yazarak karşısında olduğu yaşamsızlık ve zekâsızlığı ne zaman hatırlatma ihtiyacı duysam onun eserlerine koştum on yıldır. Şimdiden birçok genç İngiliz şair onun şiirinden etkilenmiş durumda, ama *Sanat Yok* bu şiirin İngiltere'de daha geniş bir okur kitlesine ulaşmasını mümkün kılıyor."

Luke Kennard

160. Kilometre

Ben Lerner [Kansas, Topeka, 1979]. *The Lichtenberg Figures* (2004), *Angle of Yaw* (2006) ve *Mean Free Path* (2010) adlı şiir kitaplarıyla adını duyurdu. *The Lichtenberg Figures*'ın Almanca çevirisiyle "Preis der Stadt Münster für International Poesie"yi kazanan ilk Amerikalı şair oldu. İlk romanı *Leaving the Atocha Station* 2011'de (*Atocha'dan Ayrılış*, çev. Hakan Toker, Jaguar, 2014), ikinci romanı *10:04* 2014'te (*22:04*, çev. Hakan Toker, YKY, 2017), son romanı *The Topeka School* 2019'da yayımlandı. Deneme kitabı *The Hatred of Poetry* 2016'da (*Şiir Nefreti*, çev. Hakan Toker, Everest, 2018) yayımlanan ve önceki üç şiir kitabı yeni şiirleriyle beraber *No Art* (2017) [*Sanat Yok*, çev. Donat Bayer, 160. Kilometre, 2019] adı altında toplanan Ben Lerner, Guggenheim Bursu'na ve MacArthur Vakfı'nın "dâhi bursu"na layık görüldü. Sanat ve edebiyat üzerine makaleleri *London Review of Books*, *The New Yorker* ve *Harper's* gibi dergilerde yayımlandı. Ben Lerner, City University of New York'a bağlı Brooklyn College'ın İngilizce bölümünde öğretim görevlisidir.

Donat Bayer [İstanbul, 1977]. Lisans ve yüksek lisansını Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Bölümü'nde tamamladı. 2004-2006 arasında Boğaziçi Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatları bölümünde müzik tarihi dersleri verdi. 2007'de City University London Müzikoloji Bölümü'nden yüksek lisans derecesi aldı. 2012'de aynı üniversitede popüler müzik çalışmaları alanında yazdığı tezle doktorasını tamamladı. 2016'da UCL University of London Institute of Education'dan PGCE derecesini aldı. İlk şiir kitabı *Kötü Kan* 2017'de (160. Kilometre) yayımlandı. Halen Londra'da yaşamaktadır.

160. Kilometre - 090
ŞİİR - 077

Sanat Yok
BEN LERNER
Özgün Adı: No Art

© Ben Lerner
Türkçe Yayım Hakları © 160. Kilometre, 2017
Birinci Baskı Ekim 2019

Yayın Yönetmeni: Ömer Şişman
Çeviren: Donat Bayer
Editör: Fatma Nur Türk
Kitap Tasarımı: Ömer Ozan Erdoğan
Grafik Uygulama: Mahmut Sefa İpek
ISBN: 978-605-2139-31-8
Sertifika No: 35248

Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mahallesi Hastane Yolu Sokak
No: 1/6 Zeytinburnu / İstanbul
Sertifika No: 40200

Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Sakızgülü Sok. Akın İş Hanı, 6/6 Kadıköy, İstanbul
www.160incikilometre.com
iletişim: iletisim@160incikilometre.com

160. Kilometre bir FİDAN✓SİSMAN yayın dizisidir.

BEN LERNER

SANAT YOK

ÇEVİREN: DONAT BAYER

160. Kilometre

11 *Sanat Yok* Seçkisi Üzerine

LICHTENBERG FİGÜRLERİ'NDEN

17 [Özrümü baştan dilemek istemiştim.]
19 [Zevk son derece olumsuz bir deneyimdir, babam]
21 [Cumhurbaşkanını öldüreceğim.]
23 [Gökyüzü büyük bir sorumluluk.]
25 [Matisse'in geç dönemi kadar]
27 [Güzellik bujinin nasıl çalıştığını açıklayamaz.]
29 [Sol el bir skandaldır...]
31 ["Bu koltuk boş mu?" soruyu anlamadım.]
33 [Ölümüm 1996 Kansas Eyalet Güreş Şampiyonası'nda ...]

SAPMA AÇISI'NDAN

37 [Bu odaların öngörülebilirliği...]
39 [Kuşbakışı görüntü...]
41 [Amerika'nın dört bir yanında...]
43 [Ortalama okur...]
45 [Bir oyuncağı ne kadar büyük yaparsanız yapın...]
47 [Piknik yapan büyük bir grup çocuğa...]
49 [Eğer Duvarda Asılıysa...]
51 [Kız çocuğu...]
53 [Kadınların içinde...]
55 [Çocuk aktörler...]
57 [Gözleri bulduğumuzda...]
59 [Mahallemizin gökyüzünden çekilmiş bir fotoğraf...]
61 [Filmdeki asker...]
63 [Doğuştan nostaljik sanatçı...]

65 SANAT YOK

Sanat Yok seçkisi üzerine

Bu kitapta yer alan şiirlerin neredeyse tamamı Ben Lerner'ın ilk iki şiir kitabı *Lichtenberg Figürleri* (2004) ve *Sapma Açısı*'ndan (2006) seçildi. Çevrilecek şiirlere karar verirken niyetim gerek tema gerekse biçim ve teknik açısından şairin eserine hâkim olan çeşitliliği yansıtabilmekti. Buna rağmen, Lerner'ın ilk iki kitabından tamamen farklı bir teknikle yazdığı son şiir kitabı *Ortalama Serbest Yol*'u (2010) bu seçkinin dışında bırakmaya karar verdim. Bunun sebebi, söz konusu şiirlerin ait oldukları bütünden bağımsız bir biçimde basılmasının doğru olmayacağına inanmamdı.

Çeviriye başlarken, şiirleri, Lerner'ın kullandığı biçim ve tekniklere bağlı kalarak Türkçeye aktarmayı amaçlamıştım. Ancak ilk şiirlerden itibaren yer yer bu amaca ulaşmamı neredeyse imkânsız kılan dizelerle karşılaştım. Lerner'ın şiirlerinde yeni anlamlar üretmek üzere kullandığı yerleşik kavram ya da deyimleri aynı etkiyi yakalayarak çevirmek kimi zaman mümkün değildi. Bu gibi durumlarda, şairin yararlandığı kavram ya da deyimlerin dilimizdeki karşılığını tespit edip dizelerini şiirde söylenene, yaratılan görüntüye bağlı kalarak Türkçeye uyarlama yoluna gittim. Dolayısıyla, söz konusu dizeleri çevirirken her kelimeyi doğru çevirme çabası yerine, hem Lerner'ın kendi dilinde başvurduğu yöntemleri yok saymadan hem de dizelerin içerdiği anlamı bozmadan Türkçeye uyarlama kaygısıyla hareket ettim. Bahsettiğim bu bir iki örnek dışında elimden geldiğince şiirlerin orijinallerine sadık kalmaya çalıştım.

Açıklama gereği duyduğum bir başka nokta, üçüncü tekil şahıs kişi ve iyelik zamirlerini İngilizceden Türkçeye çevirirken yaptığım tercihle ilgili. Türkçeden farklı olarak İngilizcede üçüncü tekil şahıs kişi ve iyelik zamirleri öznenin biyolojik cinsiyetine göre belirleniyor. Dolayısıyla İngilizcede "o" veya "onun" dediğimiz zaman bahsedilen kişinin biyolojik cinsiyetini de belirtmiş oluyoruz. Birçok şiirde söz konusu zamirlerin Türkçede belirsiz olması sorun yaratmadı. Örneğin "FİLMDEKİ ASKER izleyiciden yaralarını tarif etmesini istiyor" dizesiyle açılan şiirde daha sonra kullanılan zamirlerdeki belirsizliğin okuyucunun kafasında herhangi bir bulanıklığa yol açacağını sanmıyorum. Ancak aynı şeyi "Ölümüm 1996 Kansas Eyalet Güreş Şampiyonası'nda (71 kg) ikinci oldu" dizesiyle açılan şiirin son kıtasında karşılaştığımız "Ölümü senin ölümünün şöhreti ya da görüntüsüyle ilgilenmiyor" dizesi için söylemek mümkün değil. Şiirin orijinalinde son kıtada ölümünden bahsedilen kişinin kadın olduğu, kullanılan iyelik zamiri sebebiyle kolayca anlaşılıyor. Türkçede bunu sağlamanın düşünebildiğim tek yolu, söz konusu dizeyi "o kadının ölümü" ya da "kadının ölümü" diye başlayarak çevirmek olurdu. Ancak böyle bir çevirinin, anlamı neredeyse eksiksiz biçimde verirken çevirmeni şairin kendi dilinde yakaladığı sesi tamamen göz ardı eden, şiirin doğal akışını bozan bir sonuca yönlendireceği görüşündeyim. Bu sebeple öznenin biyolojik cinsiyetinin ancak kadın, erkek gibi kişisel tanım adlandırmalarıyla belirlenebileceği dizelerde, şair anadilinde bu yola başvurmamışsa anlamı belirsizleştirme riskini göze alarak Türkçenin yegâne üçüncü tekil şahıs kişi zamiri olan "o"yu kullandım.

Cemal Süreya "Kendini Çevirten Şiir"[1] başlıklı yazısında "temelde şiirin başka dile çevrilemeyeceği kanısında"[2] olduğunu belirttikten sonra en güzel şiirlerin "çevrildikten sonra da ikinci dile bir şeyler

1 Cemal Süreya, "Kendini Çevirten Şiir", *Şapkam Dolu Çiçekle-Toplu Yazılar I*, YKY, 2018, s. 98.

2 Agy.

taşıyan şiirler"[3] olduğunu söyler. Ona göre "güzel şiirler, büyük şiirler, öbür dilde kendi içeriğinden olsun, kendine yabancı öğelerin varlığından olsun, bir öz kıpırdanması, bir hareket dalgalanması meydana getiri[r]."[4] Lerner'ın şiirlerini çevirme sürecinde ben de defalarca şiirin doğası itibariyle kesinlikle başka bir dile çevrilemeyeceği kanısıyla umutsuzluğa kapıldım. Ancak her seferinde bu projeyi taşıyacak olanın çeviri ya da çevirmen değil doğrudan şiirin kendisi olduğu inancıyla yola devam ettim. Dolayısıyla bu projeyi tamamlayabilmemin başlıca sebebi, ülkemizde daha çok romanlarıyla tanınan ancak kendi ülkesinde öncelikle bir şair olarak kabul edilen Ben Lerner'ın şiirinin çevrildiğinde bir "bir hareket dalgalanması" meydana getirme ihtimalinden duyduğum heyecandı. Neredeyse her çevirinin -özellikle şiir çevirisinin- kaderi olan hatalar umarım bu heyecanlı halime verilir ve hoş görülür.

Bana bu projeyi öneren ve çeviri sürecinde yanımda olan Ömer Şişman'a, çevirinin son halini okuyup gerek tek tek şiirlerle ilgili gerekse kitabın bütüyle ilgili görüşlerini benimle paylaşma nezaketini gösteren Güven Turan'a, sıkıştığım noktalarda şiirleriyle ilgili sorduğum soruları içtenlikle cevaplayan Ben Lerner'a, kitabın editörlüğünü üstlenen ve titizlikle çalışan Fatma Nur Türk'e, şiirleri çeşitli aşamalarda benimle tartışan ve yer yer farklı açılardan bakmamı sağlayan Barbara Rampoldi, Bilge Erengül ve Spencer Pinkus'a, ihtiyaç duyduğum anlarda fikirlerini bildiren Ayşe Nilüfer Zengin Kürkçü, Başak Ertür, Bora Keskiner, Gökçen Odabaş, Hande Yusumut Walser ve Mahmut Sefa İpek ve teşekkür ederim.

Donat Bayer
Londra 2019

---

3 Agy.

4 Agy.

LICHTENBERG FIGURES

For Eric, Ed, Stephen and Cy

LICHTENBERG
FİGÜRLERİ'NDEN

Eric, Ed, Stephen ve Cy için

§

I had meant to apologize in advance.
I had meant to jettison all dogmatism in theory
and all sclerosis in organization.
I had meant to place my hand in a position to receive the sun.
I imagined such a gesture would amount to batter, battery. A cookie

is not the only substance that receives the shape
of the instrument with which it's cut. The man-child tucks
a flare gun into his sweatpants and sets out
for a bench of great beauty and peacefulness.

Like the girl my neighbors sent to Catholic school, tonight
the moon lies down with any boy who talks of leaving town.
My cowardice may or may not have a concrete economic foundation.
I beat Orlando Duran with a ratchet till he bled from his eye.

I like it when you cut the crust off my sandwiches.
The name of our state flower changes as it dries.

§

Özrümü baştan dilemek istemiştim.
Teoriden tüm dogmatizmi,
organizasyondan sklerozu çıkarıp atmak istemiştim.
Elimi güneş alacak şekilde yerleştirmek istemiştim.
Böyle bir hareketin hamur, haşat etme
yerine geçeceğini hayal ettim. Kurabiye

kesildiği aletin şeklini alan
tek madde değildir. Çocuk-adam eşofman altına
bir işaret fişeği tabancası sokup
olağanüstü güzel, huzur veren bir banka doğru yola çıkıyor.

Komşumun Katolik okuluna yolladığı kız gibi, ay
bu gece şehri terk etmekten bahseden her oğlanla yatağa giriyor.
Korkaklığımın somut bir ekonomik sebebi olabilir de olmayabilir de.
Orlando Duran'a bir İngiliz anahtarıyla gözü kanayana kadar vurdum.

Sandviç ekmeğimin kenarlarını kesmeni seviyorum.
Eyalet çiçeğimizin adı kururken değişiyor.

§

Pleasure is a profoundly negative experience, my father
was fond of saying underwater. His body was carried out
like a wish. We paid out last respects
as rent. The mere possibility of apology allows me to express
my favorite wreck as a relation between stairs
and stars. I take that back. To sum up, up

beyond the lamp's sweep, where a drip installed by heat
still drips—some tender timbers. At thirteen, I had a series
of dreams I can't remember, although I'm sure
that they involved a rape. I'm brutal because I'm naked,
not because I'm named, a distinction
that the scientific and scholarly communities,
if not the wider public, should be expected to maintain.
No additional media available (but isn't it beautiful
when a toddler manages to find and strike a match)

§

Zevk son derece olumsuz bir deneyimdir, babam
su altında böyle söylemeye bayılırdı. Bedenini bir dilek gibi
tutup taşıdılar. Kira öder gibi uğurladık
son yolculuğuna. Yalnızca bir özür olasılığı basamaklar
ve yıldızlar arasında bir ilişki olarak ifade etmeme fırsat veriyor en gözde
enkazımı. Bu sözümü geri alıyorum. Eğer toparlamam gerekirse, lambadan

vuran ışığın, sıcağın sebep olduğu bir damlanın hâlâ damladığı yerin
ötesinde —birkaç yumuşak tahta. On üç yaşındayken,
şimdi hatırlayamadığım
ama bir tecavüz içerdiğine emin olduğum bir dizi
rüya görmüştüm. Çıplak olduğum için zalimim,
ifşa edilmiş olduğum için değil, geniş
kitlelerin değilse de, bilimsel ve akademik çevrelerin
sürdürmesi beklenen bir ayrım bu.
Başka bir araç da mevcut değil (ama henüz yürümeye başlamış bir çocuğun
bir kibrit bulup yakmayı becermesi harika değil midir)

§

I'm going to kill the president.
I promise. I surrender. I'm sorry.
I'm gay. I'm pregnant. I'm dying.
I'm not your father. You're fired.
Fire. I forgot your birthday.
You will have to lose the leg.
She was asking for it.
It ran right under the car.
It looked like a gun. It's contagious.
She's with God now.
Help me. I don't have a problem.
I've swallowed a bottle of aspirin.
I'm a doctor. I'm leaving you.
I love you. Fuck you. I'll change.

§

Cumhurbaşkanını öldüreceğim.
Söz veriyorum. Teslim oluyorum. Özür dilerim.
Eşcinselim. Hamileyim. Ölüyorum.
Baban değilim. Kovuldun.
Ateş. Doğum gününü unuttum.
Bacağını kaybetmen kaçınılmaz.
Kadın belasını arıyordu.
Arabanın altında kaldı.
Silaha benziyordu. Bulaşıcı bu.
O şimdi Allah'ına kavuştu.
Yardım et bana. Benim bir sorunum yok.
Bir kutu aspirin içtim.
Ben doktorum. Seni terk ediyorum.
Seni seviyorum. Siktir git. Değişeceğim.

§

The sky is a big responsibility. And I am the lone intern. This explains
my drinking. This explains my luminous portage, my baboon heart
that breaks nightly like the news. Who

am I kidding? I am Diego Rodríguez Velázquez. I am a dry
and eviscerated analysis of the Russian Revolution.
I am line seven. And my memory, like a melon,
contains many dark seeds. Already, this poem has achieved

the status of lore amongst you little people of New England. Nevertheless,
I, Dr. Samuel Johnson, experience moments of such profound alienation
that I have surrendered my pistols to the care of my sister,
        Elisabeth Förster-Nietzsche.

Forgive me. For I have taken things too far. And now your carpet is ruined.
Forgive me. For I am not who you think I am. I am Charlie Chaplin

playing a waiter embarrassed by his occupation.
        And when the rich woman I love
enters this bistro, I must pretend that I'm only pretending to play a waiter
        for her amusement.

§

Gökyüzü büyük bir sorumluluk. Tek stajyer benim burada. Neden içtiğimi
açıklıyor bu. Işıklı yolculuğumu, son dakika haberleri gibi her gece yeniden
duyulan habeşmaymunu kalbimi açıklıyor. Kimi

kandırıyorum? Ben Diego Rodríguez Velázquez'im. Rus devriminin
kuru ve içi boşaltılmış analiziyim.
Yedinci dizeyim. Ve hafızam, tıpkı bir karpuz gibi, sayısız
kara çekirdekle dolu. Bu şiir şimdiden

siz Yeni İngiltere'nin küçük insanları arasında
kadim destanlar mertebesine ulaştı. Bununla beraber,
ben Dr. Samuel Johnson şiddetli yabancılaşma anları yaşadığım için
silahlarımı kız kardeşim Elisabeth Förster-Nietzsche'ye emanet ettim.

Affet beni. Bazı şeyleri çok abarttığım için. Bak şimdi de halın mahvoldu.
Affet beni. Zannettiğin kişi olmadığım için. Mesleğinden utanan bir garsonu

oynayan Charlie Chaplin'im ben. Âşık olduğum zengin kadın çalıştığım bu
bistroya girdiğinde sadece onu eğlendirmek için
garson gibi davranıyormuş gibi davranmalıyım.

§

Announcing a late style as distinctive as the late style of Matisse,
my grandfather no longer speaks.
The figure in my grandfather's memory has disappeared completely.
It has been replaced with a kind of allover abstraction
made up of broad and colorful strokes. Critics agree

that my grandfather's exaggerated midsection and useless legs
constitute a critique of consumer society,
that his body's adoption of chance procedures
signals a rejection of his former realist sympathies.

"The progressive surrender of the resistance of the medium
and the exclusion of all techniques extraneous to the medium"
is one way to conceive of artistic modernity:
critics identify the essence of painting with flatness;
sculpture, they argue, rests in peace.

§

Matisse'in geç dönemi kadar farklı bir geç stil açıklayan
dedem artık konuşmuyor.
Dedemin hafızasındaki şekil tamamen yok oldu.
Yerini geniş ve renkli vuruşlardan
oluşmuş genel bir soyutlama aldı. Eleştirmenler

dedemin abartılı karın kısmının ve işe yaramaz bacaklarının
bir tüketim toplumu eleştirisi oluşturduğu,
vücudunun istem dışı hareketleri benimsemesinin
önceki gerçekçi görüşlerini reddetmesinin
bir işareti olduğu konusunda hemfikir.

"Aracın direncinin gitgide artan teslimiyeti
ve aracın doğasında olmayan tüm tekniklerin dışlanması"
Sanatta modernliği anlamanın yollarından biri:
Eleştirmenler resmin özünü boyutsuzluk olarak tanımlıyor;
Heykel ise, onlara kalırsa, huzur içinde uyuyor.

§

Beauty cannot account for how the sparkplug works.
But if the sparkplug doesn't work, it is more beautiful.
If I display a sparkplug, it is sculpture.
A sparkplug sculpture may be a real sparkplug,
but the sculpture refers to other sculptures, while the sparkplug refers to an engine cylinder.
The word "sparkplug" is an altogether different matter.

Thus I return to the subject of the museum.
A woman is crying in the Surrealist wing.
Beauty cannot account for why the woman is crying.
But because the woman is crying, she is more beautiful.
Is the woman therefore a work of Surrealist sculpture?
A sculpture of a woman may be a real woman,
but the sculpture refers to other sculptures, while the woman refers

§

Güzellik bujinin nasıl çalıştığını açıklayamaz.
Ama buji çalışmıyorsa daha da güzeldir.
Eğer bir bujiyi sergilersem o bir heykel olur.
Bir buji heykeli gerçek bir buji olabilir,
fakat heykel başka heykelleri çağrıştırır, bujinin çağrıştırdığı ise
bir motor silindiridir.
Kelime olarak "buji" başlı başına ayrı bir mesele.

Bu nedenle müze konusuna dönüyorum.
Bir kadın Gerçeküstücülük salonunda ağlıyor.
Güzellik bu kadının neden ağladığını açıklayamaz.
Ancak bu kadın ağladığı için daha da güzeldir.
O zaman bu kadın gerçeküstücü bir heykel midir?
Bir kadın heykeli gerçek bir kadın olabilir,
Fakat heykel başka heykelleri çağrıştırır, kadının çağrıştırdığı ise

§

The left hand is a scandal. And my woman is left-handed.
She neglects our middle children.
She deploys her powers on behalf of other nations.
Sleep is a synagogue. And my woman sleeps
the dreamless sleep of the pornographer. Mother always said,

"Worship me, and all this will be yours." Father always said,
"Suffer common hardship and die in bed."
Yet I reside with my woman on her acre of irony.
Yet I will die on the cross and I worship my death.

The Internet is the future. And my woman rejects the Internet.
She rises up when I lie down.
She inflames divisions among the Jews.
Citation is exaltation. And my woman cites
her own unpublished dissertation.

§

Sol el bir skandaldır. Ve kadınım solak.
Ortanca çocuklarımızı ihmal ediyor.
Yetkilerini diğer uluslar adına kullanıyor.
Uyku bir sinagogdur. Ve kadınım pornocunun
rüyasız uykusunu uyuyor. Annem hep

"bana tap ve tüm bunlar senin olsun" derdi. Babamsa hep
"herkesin çektiği sıkıntıları çek ve son nefesini yatağında ver" derdi.
Ama ben yine de kadınımla beraber onun ironi alanında yaşıyorum.
Ama yine de çarmıhta öleceğim ve ölümüme tapıyorum.

İnternet gelecektir. Ve kadınım İnterneti reddediyor.
Ben yatarken kalkıyor o.
Yahudiler arasındaki ayrımları kızıştırıyor.
Alıntı yapmak yüceltmektir. Ve kadınım kendi
basılmamış tezini alıntılıyor.

§

"Is this seat taken?" I don't understand the question.

"Was there ever any doubt?" Below the knees.

"Can you forgive me?" I hardly even know you.

"Does it have meat in it?" I'm not at liberty to say.

"Am I going to be OK?" Yes and no.

"How long was I asleep?" That remains to be seen.

"Have you met my mother?" I won't dignify that with an answer.

"Do you love me?"

"Which would you prefer?" Long ago.

"Can you hear me?" In the pejorative sense.

"How do I know it's really you?" Not exactly.

"Did you do the reading?" I do not love you.

"Swear on your life?" Swear on my life.

"Do you want me to leave?" Little by little.

§

“Bu koltuk boş mu?” Soruyu anlamadım.

“Hiç şüphe var mıydı?” Diz altı.

“Affedebilir misin beni?” Seni tanıdığım bile söylenemez.

“Et var mı içinde?” Söyleme yetkim yok.

“İyi olacak mıyım?” Hem evet hem hayır.

“Ne kadar uyudum?” Göreceğiz.

“Annemle tanıştın mı?” Bunu bir cevapla onurlandırmayacağım.

“Beni seviyor musun?”

“Hangisini tercih ederdin?” Uzun zaman önce.

“Duyabiliyor musun beni?” Küçültücü manada.

“Nerden bileyim gerçekten sen olduğunu?” Tam olarak değil.

“Okumayı yaptın mı?” Seni sevmiyorum.

“Hayatın üzerine yemin eder misin?” Hayatım üzerine yemin ediyorum.

“Gitmemi mi istiyorsun?” Ufak ufak.

§

My death was first runner-up at the 1996 Kansas State Wrestling
Championships (157 lbs).
My death is the author of *Cesár Vallejo: The Complete Posthumous Poetry.*
My death was the first death in my family
to ever graduate from college.
My death graduated from the University of California, Berkeley.

Your death was the 1996 Kansas State Wrestling Champion (157 lbs).
Your death is the author of César Vallejo's *Trilce*.
Your death was the third death in your family
to deliver a commencement address
at the University of California, Berkeley.

Her death doesn't care about your death's fame or physique.
Her death is the author of *Tungsten*, César Vallejo's social-realist experiment.
Her death likes to run her hands through what's left of my death's hair.
Her death would like to start a family.

§

Ölümüm 1996 Kansas Eyalet Güreş Şampiyonası'nda (71 kg) ikinci oldu.
Ölümüm *César Vallejo: Ölümünden Sonra Yayımlanan Tüm Şiirleri*'nin yazarı.
Ölümüm bizim ailede
üniversite mezunu ilk ölüm.
Ölümüm Berkeley California Üniversitesi'nden mezun oldu.

Ölümün 1996 Kansas Eyalet Güreş Şampiyonu'ydu (71 kg).
Ölümün César Vallejo'nun *Trilce*'sinin yazarı.
Ölümün sizin ailede
Berkeley California Üniversitesi'nde
mezuniyet konuşması yapan üçüncü ölüm.

Ölümü senin ölümünün şöhreti ya da görüntüsüyle ilgilenmiyor.
Ölümü *Tungsten*'in, César Vallejo'nun sosyal gerçekçi deneyinin yazarı.
Ölümü ellerini benim ölümümden geriye kalan saçlarda gezdirmeyi seviyor.
Ölümü bir yuva kurmak istiyor.

ANGLE OF YAW

for my parents

for my brother

in memory of Rose

SAPMA AÇISI'NDAN

Anne babama

Erkek kardeşime

Rose'un anısına

THE PREDICTABILITY OF THESE ROOMS is, in a word, exquisite. These rooms in a word. The moon is predictably exquisite, as is the view of the moon through the word. Nevertheless, we were hoping for less. Less space, less light. We were hoping to pay more, to be made to pay in public. We desire a flat, affected tone. A beware of dog on keep off grass. The glass ceiling is exquisite. Is it made of glass? No, glass.

BU ODALARIN ÖNGÖRÜLEBİLİRLİĞİ tek kelimeyle mükemmel. Tek kelimeyle bu odalar. Ay öngörülebilir bir biçimde mükemmel, kelimenin arasından ayın görüntüsü de aynı şekilde. Oysa biz daha azını umuyorduk. Daha az alan, daha az ışık. Daha fazla ödemeyi, bize herkesin gözü önünde ödetmelerini umuyorduk. Düz, yapmacık bir ses tonu arzuluyoruz. Çimenlere basmayın işaretinin üzerinde köpek çıkabilir uyarısı. Cam tavan mükemmel. Camdan mı yapılmış? Hayır, cam.

THE BIRD'S-EYE VIEW abstracted from the bird. Cover me, says the soldier on the screen, I'm going in. We have the sense of being convinced, but of what? And by whom? The public is a hypothetical hole, a realm of pure disappearance, from which celestial matter explodes. I believe I can speak for everyone, begins the president, when I say famous last words.

KUŞBAKIŞI GÖRÜNTÜ kuştan soyutlandı. Koru beni, giriyorum diyor ekrandaki asker. İkna edilmiş gibi hissediyoruz ama neye? Kim tarafından? Halk farazi bir delik, göksel cismin patladığı saf bir yokoluş alanı. Meşhur son sözleri söylediğimde, sanırım herkes adına konuşabilirim diye başlıyor cumhurbaşkanı.

ALL ACROSS AMERICA, from under- and aboveground, from burning buildings and deep wells, hijacked planes and collapsed mines, people are using their cell phones to call out, not for help or air or light, but for information.

AMERİKA'NIN DÖRT BİR YANINDA, yeraltı ve üstünde, yanan binalar ve derin kuyularda, kaçırılmış uçaklar ve göçmüş maden ocaklarında, insanlar yardım, hava veya ışığa değil bilgiye ulaşmak için cep telefonlarını kullanıyor.

THE AVERAGE READER only perceives the initial and final letters of a word. He only reads the longest and most peculiar words in a sentence, intuiting the remaining language. The average reader often turns two pages at once, without perceiving a breach in narrative. He picks up a book, quickly flips through its pages, and believes it read. Conversely, he often reads unawares, will process and even vocalize a text he believes himself to be composing, while in fact reading skywriting, between the lines, on the wall. In your most intimate moments, my average reader, do you not rely on large cards held beyond the audience's sight? Have you ever applauded without being prompted by an illuminated sign?

ORTALAMA OKUR bir kelimenin sadece ilk ve son harflerini algılar. O bir cümle içindeki en uzun ve tuhaf kelimeleri okur yalnızca ve dilin gerisini tahmin eder. Ortalama okur çoğu zaman hikâyede oluşan kopukluğun farkına varmadan iki sayfa birden çevirir. Bu okur eline bir kitap alır, sayfalarına şöyle bir göz gezdirir ve o kitabı okumuş sayar kendini. Diğer taraftan, o çoğu zaman bilinçsizce okur, esasında gökyüzünde bir uçağın ardında bıraktığı yazıyı, satır aralarını, duvara yazanları okurken kendi yazdığına inandığı bir metni işleyecek ve seslendirecektir. En özel anlarında, sen benim ortalama okurum, izleyicinin görüş alanının dışında kalacak şekilde tutulmuş büyük kartlara bel bağlamaz mısın? Hiç ışıklı bir tabela tarafından teşvik edilmeden alkışladın mı?

NO MATTER HOW BIG YOU MAKE A TOY, a child will find a way to put it in his mouth. There is scarcely a piece of playground equipment that has not been inside a child's mouth. However, the object responsible for the greatest number of choking deaths, for adults as well as children, is the red balloon. Last year alone, every American choked to death on a red balloon.

BİR OYUNCAĞI NE KADAR BÜYÜK YAPARSANIZ YAPIN, çocuk onu ağzına sokmanın bir yolunu bulacaktır. Bir çocuğun ağzına girmemiş oyun parkı malzemesi yok gibidir. Ancak çocuklar kadar yetişkinler arasında da boğulma sonucu ölümlerin büyük bir kısmının sorumlusu kırmızı balondur. Sadece geçen yıl her bir Amerikalı kırmızı balon yüzünden boğulup öldü.

A LARGE GROUP OF PICKNICKING CHILDREN is struck by lightning. Four girls and four dogs are killed. Twenty-three children suffer burns, cataracts, macular holes, tympanic membrane rupture, and skull fracture. At the church service, the pastor organizes his eulogy around the trope of being called. God reached down with a finger of light, etc. But the positive charge originated in the ground and climbed an invisible ladder of electrons skyward.

PİKNİK YAPAN BÜYÜK BİR GRUP ÇOCUĞA yıldırım çarptı. Dört kız çocuğu ve dört köpek öldü. Yirmi üç çocukta yanık, katarakt, maküla deliği, kulak zarı yırtılması ve kafatası kırıkları var. Kilisedeki ayinde, rahip anma konuşmasını tanrı tarafından çağrılmış olma fikrine dayandırıyor. Tanrı ışıktan bir parmak uzattı yeryüzüne vs. Fakat toprakta pozitif bir akım oluşup görünmeyen elektron bir merdivenle göğe doğru tırmandı.

IF IT HANGS FROM THE WALL, it's a painting. If it rests on the floor, it's a sculpture. If it's very big or very small, it's conceptual. If it forms part of the wall, if it forms part of the floor, it's architecture. If you have to buy a ticket, it's modern. If you are already inside it and you have to pay to get out of it, it's more modern. If you can be inside it without paying, it's a trap. If it moves, it's outmoded. If you have to look up, it's religious. If you have to look down, it's realistic. If it's been sold, it's site-specific. If, in order to see it, you have to pass through a metal detector, it's public.

EĞER DUVARDA ASILIYSA resimdir. Yerde duruyorsa heykeldir. Çok büyük veya çok küçükse kavramsaldır. Duvarın bir parçasıysa, yerin bir parçasıysa mimari yapıdır. Bilet alman gerekiyorsa moderndir. Halihazırda içinde geziyorsan ve dışarı çıkmak için para ödemen gerekiyorsa daha da moderndir. Eğer para ödemeden içine girebiliyorsan tuzaktır. Hareket ediyorsa modası geçmiştir. Eğer kafanı kaldırıp bakman gerekiyorsa dinidir. Bakmak için kafanı eğmen gerekiyorsa gerçekçidir. Eğer satılmışsa yere-özel sanat eseridir. Görmek için metal detektöründen geçmen gerekiyorsa, halka açıktır.

THE GIRL PLAYS with nonrepresentational dolls. Her games are devoid of any narrative content, amusements that depend upon their own intrinsic form. If you make her a present of a toy, she will discard it and play with the box. And yet she will only play with a box that once contained a toy. Her favorite toy was a notion about color. She lost it in the show.

KIZ ÇOCUĞU, betimlenemez bebeklerle oynuyor. Oynadığı oyunlar anlatısal içerikten yoksun, kendi içsel biçimlerine dayanan eğlenceler. Ona bir oyuncak hediye edecek olursanız, bir köşeye atıp kutusuyla oynayacaktır. Ancak sadece bir zamanlar içinde bir oyuncak olan bir kutuyla oynayacaktır. En sevdiği oyuncak renkle ilgili bir kavramdı. Karda kaybetti onu.

WOMEN HAVE NO DESIRE to travel in outer space. When men have forced women to travel in outer space, the results have been disastrous. If you mention space travel to a woman, she will say, Don't even go there, she will say, You can't go home again, she will say, Been there, done that. That there is more space inside one small woman than in all of heaven has been verified experimentally. She will say, Have I gained weight, she will say, I no longer love you and/or I'm not sure I ever loved you, she will say, Most theorists believe the universe is flat. The first woman in space is still there.

KADINLARIN İÇİNDE uzaya gitme arzusu yoktur. Erkekler kadınları uzaya gitmek için zorladığında sonuç hep felaket olmuştur. Eğer bir kadına uzay yolculuğundan bahsedecek olursanız size Sakın gitme oraya diyecektir, Evine geri dönemezsin diyecektir, Gittim gördüm geldim diyecektir. Küçük bir kadının içinde tüm gökyüzündekinden daha fazla boşluk olduğu deneylerle kanıtlanmıştır. Kilo almış mıyım diyecektir, Artık sevmiyorum seni ve/veya Seni sevmiş miydim hiç emin değilim diyecektir, Çoğu teorisyen dünyanın düz olduğuna inanıyor diyecektir. Uzaydaki ilk kadın hâlâ orada.

CHILD ACTORS are not children, that much we know. Their reputation for viciousness is, by all accounts, deserved. Napoleon and Liszt were child actors. In situation comedies, child actors are black. Some child actors have never been off-camera. If you build a set and start filming, a child actor will come downstairs. Some doctors believe it is the constant surveillance that stunts the growth of the child actor, the pressure of the viewing public's gaze, while in fact a child actor off-camera is like a fish out of water. He cannot breathe.

ÇOCUK AKTÖRLER çocuk değildir, bu kadarını biliyoruz. Kötülükleriyle ünlenmeleri kime sorarsanız sorun boşuna değil. Napoleon ve Liszt çocuk aktördüler. Durum komedilerinde çocuk aktörler siyahtır. Bazı çocuk aktörler hiç kameranın önünden ayrılmamıştır. Eğer bir set kurup film çekmeye başlayacak olursanız, bir çocuk aktör aşağı gelecektir. Bazı doktorlar çocuk aktörün büyümesini engelleyenin sürekli izlenmesi, izleyici kitlesinin bakışının yarattığı baskı olduğuna inanır, oysa gerçekte kamera önünde olmayan bir çocuk aktör sudan çıkmış bir balık gibidir. Nefes alamaz.

WHEN WE FOUND EYES in the hospital Dumpster, we decided to build the most awesome snowman ever. The author addresses the reader; the clown, the kids at home. Angels are absences in the snow, visible only from above. When it thaws they will stand up and search for the children they have known.

GÖZLERİ BULDUĞUMUZDA hastanenin Çöp kutusunda, gelmiş geçmiş en muhteşem kardan adamı yapmaya karar verdik. Yazar, okura sesleniyor; palyaço, evdeki çocuklara. Melekler kardaki yokluklardır, sadece yukarıdan görülürler. Ayağa kalkacaklar karlar eridiğinde ve tanıdıkları çocukları arayacaklar.

SHE HAS TAPED AN AERIAL PHOTOGRAPH of our neigbourhood to the ceiling. She looks up to see our house from above while we're in bed. This is but one example of her uncontrollable desire to look down on the structures that she's in.

MAHALLEMİZİN GÖKYÜZÜNDEN ÇEKİLMİŞ BİR FOTOĞRAFINI yapıştırdı tavana. Evimizi yukarıdan görmek için yattığımız yerde kafasını kaldırıyor. Bu onun önleyemediği, içinde yer aldığı yapılara tepeden bakma arzusunun sadece bir örneği.

THE SOLDIER IN THE FILM asks the audience to describe his wounds. Unaware his legs are elsewhere, he attempts to walk out of the screen. What matters is the form, not the content, of the airdrop, how it alludes to manna. Then kill me, he begs. Active soldiers act like actors, inactive actors act like soldiers, audience members vomit in their giant sodas. Dance, I say, aiming near his feet. Think, I say, aiming near his head. The crowd dismembers. Now, I'm on my back, making an angel, awaiting not the peanut butter and propaganda, but the flowering apparatus that retards its fall.

FİLMDEKİ ASKER izleyiciden yaralarını tarif etmesini istiyor. Bacaklarının başka bir yerde olduğundan habersiz, ekrandan çıkıp gitmeye kalkıyor. Mühim olan havadan atılanın şekli, nasıl kudret helvasını çağrıştırdığı, içeriği değil. Öyleyse öldürün beni diye yalvarıyor. Hareket halindeki askerler oyuncuymuş gibi davranıyor, hareket etmeden duran oyuncular askermiş gibi davranıyor, izleyiciler içtikleri koca gazozlara kusuyor. Dans et diyorum ayaklarını hedef alıp. Düşün diyorum kafasını hedef alıp. Kalabalık dağılıyor. Şimdi sırt üstü uzanmış melek gibi bir hareket yapıyor, fıstık ezmesi ve propaganda değil, çiçek gibi açılıp kendi inişini geciktiren aracı bekliyorum.

BORN NOSTALGIC, THE ARTIST PROPOSES a return to despair. He installs himself in your freezer. The critic argues it is not real hair, that real hair could never do this. At what point, asks the critic, did you realize the blood was fake? About halfway through the transfusion, when he began to talk a bunch of bullshit. About the formal capacity for choice? Yes, how did you know? I worked as an artist during the war.

DOĞUŞTAN NOSTALJİK, SANATÇI umutsuzluğa dönüşü öneriyor. Dondurucunuza yerleştiriyor kendini. Eleştirmen bunun gerçek saç olmadığını, gerçek saçın asla böyle duramayacağını ileri sürüyor. Hangi aşamada, soruyor eleştirmen, kanın sahte olduğunu fark ettiniz? Kan naklinin ortasında saçma sapan bir yığın şeyden konuşmaya başladığında. Seçiminizin resmi kapasitesinden? Evet, nereden bildiniz? Savaş sırasında sanatçı olarak çalışmıştım.

NO ART

SANAT YOK

Tonight I can't remember why
everythig is permitted or,
what amounts to the same thing,
forbidden. No art is total, even

theirs, even though it raises
towers or kills from the air,
there's too much piety in despair
as if the silver leaves behind

the glass were politics
and the wind they move in
and the chance of scattered
storms. Those are still

my ways of making and
I know that I can call on you
until you're real enough
to turn from. Maybe I have fallen

behind, am falling, but
I think of myself as having
people, a small people
in a failed state, and love

more avant-garde than shame
or the easy distances.
All my people are with me now
The way the light is.

Hatırlayamıyorum neden bu gece
her şey serbest ya da
aynı anlama geldiği üzere
yasak. Onlarınki dahil, bütün olan sanat yok, her

ne kadar kuleler
dikse ya da gökyüzünden öldürse de,
sofuluk ele geçirmiş çaresizliği
sanki camın ardındaki gümüş yapraklar

politikaya dairmiş gibi
ve içinde dönüp durdukları rüzgârmış
ve etrafa saçılmış fırtına
ihtimaliymiş gibi. Onlar yine de

benim yaratma yollarım ve
sırtımı döneceğim kadar
gerçek olduğunuz ana kadar size
güvenebileceğimi biliyorum. Belki geride

kaldım, düşüyorum, ama
kendimi içinde birden fazla
kişiyi, başarısız bir devlet içindeki
küçük bir insan topluluğunu, utançtan

ya da kolay mesafelerden daha avangard bir aşkı
barındıran biri olarak görüyorum.
Tüm insanlarım benimle şimdi
ışık gibi.

BEN LERNER
SANAT YOK

ÇEVİREN: DONAT BAYER

Genç kuşak Amerikan şairlerinin önde gelenlerinden Ben Lerner romanlarıyla kısa sürede bütün dünyada büyük bir okur kesiminin hayranlığını kazandı. Ben Lerner'ın bugüne kadarki şiir macerasını özetleyen *No Art*'tan yapılan geniş bir seçki *Sanat Yok* adıyla 160. Kilometre'de. Ben Lerner'ın şiirleri şair Donat Bayer'in çevirisiyle, İngilizce-Türkçe karşılıklı basımla, kitap hacminde ilk kez Türkçemizde.

"[Sanat Yok] kitabın sonunda yer alan ve şiirde duyguyu savunan, aşkın utançtan daha avangard olduğundan bahseden şiirin başlığı. Bu şiir soyutlanma karşıtı bir iddia. Aynı zamanda başlığın şiir okunurken nasıl yön değiştirdiğiyle ilgili. Tüm kitap bu şiirin ışığında dönüşüyor."

Ben Lerner

Bu kitabın yayımlanmasına katkısından dolayı
Ahmet Güler'e teşekkür ederiz.

ŞİİR DİRENİRSE KAZANACAK.

160. Kilometre

20TL
KDV'den muaftır.

ISBN: 978-605-2139-31-8
9 786052 139318